

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 1

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Úvod do studia dějepisu

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: dějiny, dějepis, civilizace, historický pramen

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Dokáže definovat pojmy dějiny, dějepis a civilizace, zná druhy historických pramenů a uvede jejich příklady.

Metodický list/anotace

Pomocí výkladové prezentace se žák naučí definovat základní pojmy, jako jsou dějiny, dějepis a civilizace, dále pak na základě uvedených příkladů a motivačního úkolu rozlišovat druhy historických pramenů, ze kterých při svém bádání čerpají historici.

Datum vytvoření: 7.9. 2012

Úvod do studia dějepisu

dějiny

dějepis

civilizace

Úkol:

Pokuste se vysvětlit rozdíl mezi těmito pojmy.

Dějiny

- objektivní dění
- související s existencí lidstva
- od jeho počátku až po současnost

Dějepis

- subjektivní výklad dějin
- věda o zákonitém vývoji lidské společnosti
- poučuje nás o minulosti lidstva jako celku nebo jeho jednotlivých skupin (národů a národností)
- pojednává i o rozvoji civilizace a kultury

Dějepisec (historik)

se zabývá studiem dějin a je pro něj důležitá:

- pevná kostra faktů
- pochopení souvislostí
- zjištění příčin a důsledků

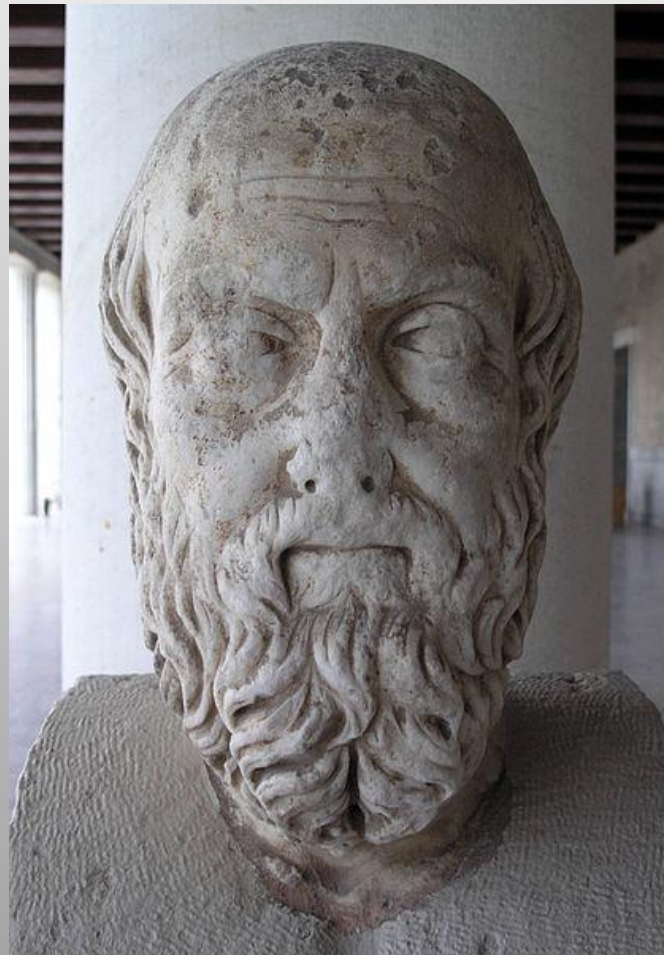
Úkol: Dokážeš jmenovat nějakého historika a uvést období dějin, kterým se zabýval?

Hérodotos

Řecko

druhá pol.

5. stol. př. n. l.

vytvořil
v devíti
knihách
nejúplnější
popis světa
(*oikúmené*)

Obrázek č.1

Civilizace

je souhrn společných znaků

**lidských společenství vzniklých z tvořivé
činnosti člověka**

- **na určitém území**
- **v určitém čase**

odvozené od latinského slova „**civis**“ – občan
(Termín „civilizace“ poprvé použil hrabě Mirabeau v r. 1760,
Kant, Hegel, Engels chápali civilizaci jako dokonalý stav a
protiklad barbarství.)

Mayská civilizace

Obrázek č. 2

Obrázek č. 3

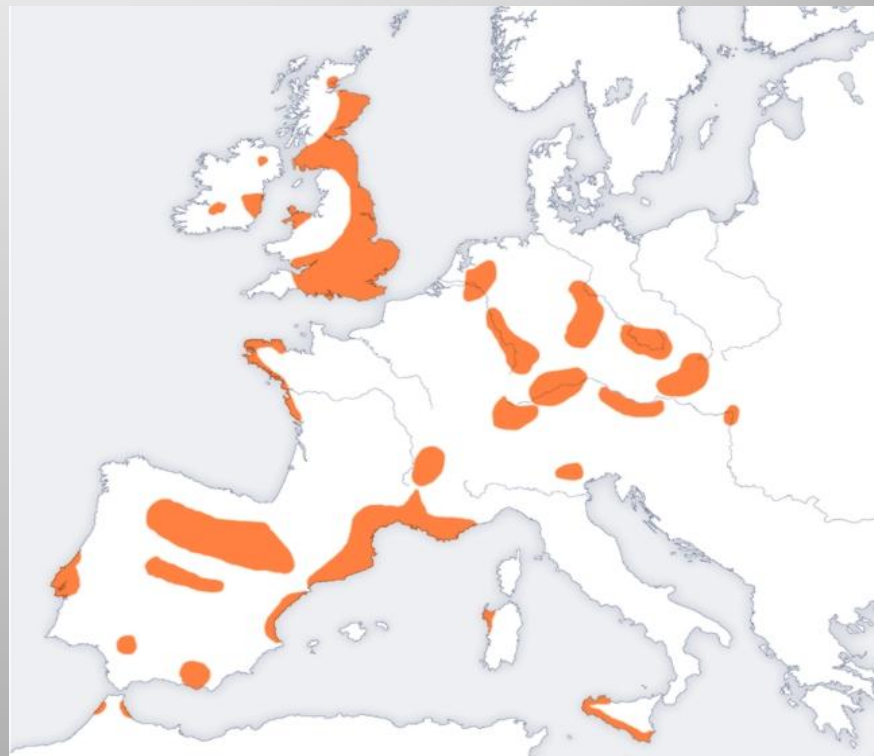

Kultura zvoncových pohárů

Obrázek č. 4

Obrázek č. 5

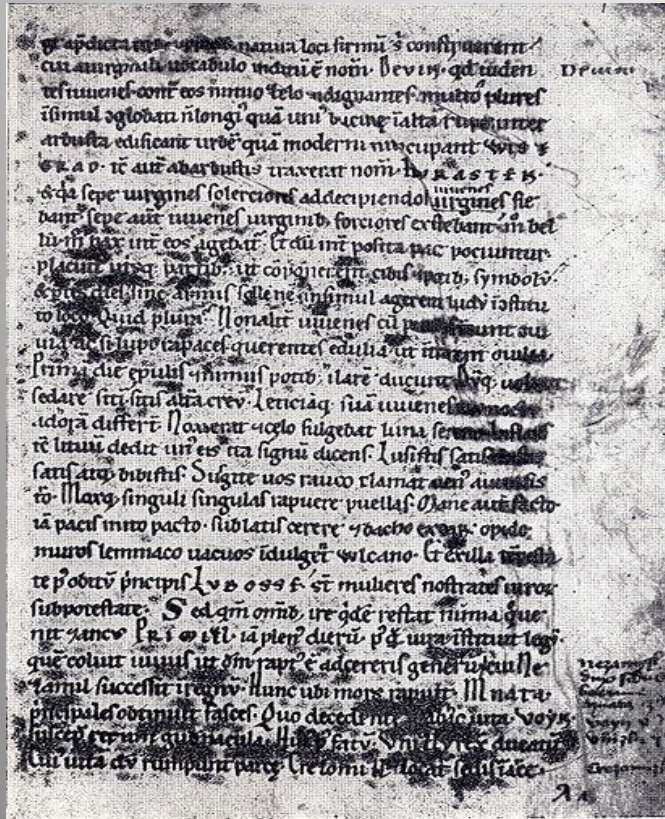
Historické prameny

- **Prameny hmotné:** pozůstatky člověka a jeho činnosti (nástroje, nářadí, nádoby, zbraně, umělecké předměty, kosterní pozůstatky, stavby ap.)
- **Prameny ústní:** předávané ústní formou (mytologie)
- **Prameny písemné:**
 - úřední (úřední listiny, akta, účty)
 - vyprávěcí (kroniky)
 - soukromé (dopisy, osobní deníky)
- **Prameny obrazové:** dvourozměrné (atlasy, mapy, plány, obrazy, fotografie, filmy)

Úkol: Přřad'te následující příklady pramenů.

Obrázek č. 6

Kosmova kronika

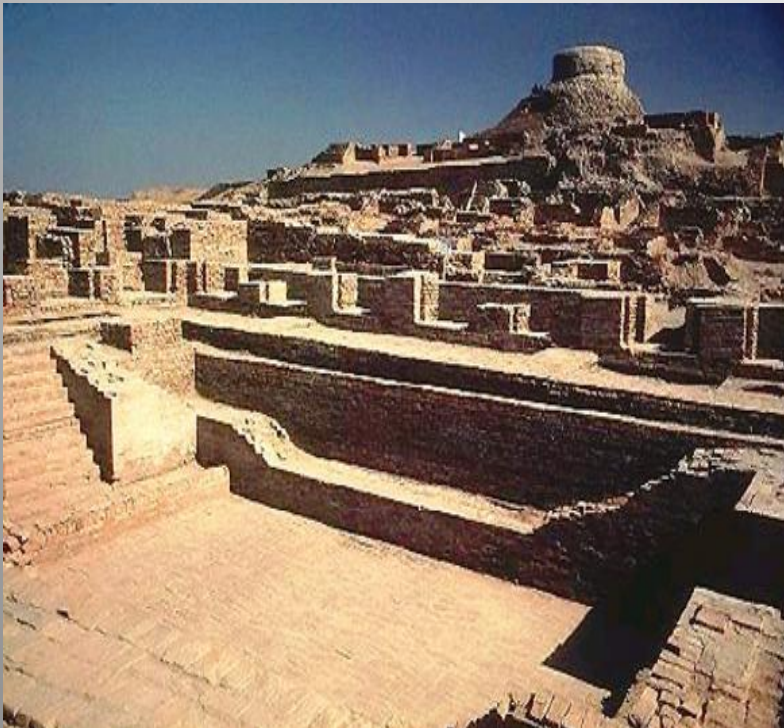
Obrázek č.7

Mapa světa z roku 1869

Obrázek č. 8

Mohendžodáro
harappská kultura
3 000 – 1 500 př. n. l.

Obrázek č. 9

Tollundský muž
Peru
jedna z nejstarších mumií
na světě

Obrázek č. 10

Malba koně

jeskyně Lascaux

(Francie)

mladý paleolit

Obrázek č. 11

Věstonická Venuše

Předmostí u Přerova

stáří 30 000 let

Řešení:

obrázek č. 6 – pramen písemný (vyprávěcí)

obrázek č. 7 – pramen obrazový

obrázek č. 8 – pramen hmotný

obrázek č. 9 – pramen hmotný

obrázek č. 10 – pramen obrazový

obrázek č. 11 – pramen hmotný

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č. 1

AUTOR NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:AGMA_H%C3%A9rodote.jpg >

Obrázek č. 2

TORRISSEN, Bjorn Christian. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chichen-Itza-Castillo-Seen-From-East.JPG>>

Obrázek č. 3

IAVIDAXIU. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mayas.png>>

Obrázek č. 4

IHLE, Thomas. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Beakerculture.jpg>>

Obrázek č. 5

DIEKRAFT. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bellbeaker_map_europe.jpg>

Obrázek č. 6

COSMAS, Of Prague. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cosmas-Chronica_Boemorum.jpg >

Obrázek č. 7

VAN SCHAGEN, Gerard. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:World_Map_1689.JPG >

Obrázek č. 8

IMRAN, M.. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mohenjodaro_Sindh.jpeg >

Obrázek č. 9

MONNIAUX, David. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mummy_501594_fh000031.jpg >

Obrázek č. 10

CRO-MAGNON, Peoples. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lascaux2.jpg> >

Obrázek č. 11

CHE. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 7.9.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vestonicka_venuse_edit.jpg >